

Ekonomiden büyük sorunumuz var mı?

Krizin derinleşeceği ve dalga dalga bütün sektörleri etkileyeceği endişesi Ankara'yı biraz geç de olsa hareketlendirdi. Her köşede bir toplantı yapılıyor, ekonomi yönetimi çeşitli tedbir paketleri üzerinde çalışıyor.

Uzun zamandır, adeta “**otomatik pilota bağlanmış**” bir şekilde kendi rotasında giden ekonominin dümeni yeniden ele alınıyor.

AKŞAM'da dün manşetten duyurduğumuz **Ziraat Bankası**'nın 103 bin küçük ve orta boy işletmenin kredi borçlarıyla ilgili vade uzatımı haberi belki de alınan tedbirlerin en önemlisi oldu. Krizin reel sektörü vurmasını önlemeye dair bir reçete, doğru bir adım.

Şimdi bütün sektörler önümüzdeki süreçte yaşayacakları daralmaya karşı çare arayışında. İş ciddi, “**ekonomiden büyük ve öncelikli sorunumuz olamayacağına göre**” her türlü yolu denemek ve Ankara'yı uyandırmak zorunluluğu oluştu. Yapay gündemlerle geçirecek tek bir dakikamız bile kalmadı.

Dünya devi **Coca-Cola**'nın Türk CEO'su **Muhtar Kent** “**dün daha krizin ortasına bile geçmiş değiliz**” derken, 2009 ve 2010 yıllarına ilişkin ipucunu veriyordu.

Dünyadaki tüm ekonomilerde, daralma yaşanırken veya krizden çıkış için öncelikle inşaat sektörüne bakılır. Pek çok sektörü doğrudan veya dolaylı etkilemesi nedeniyle inşaat sanayi anahtar konumdadır. Vasıfsız işçi çalıştırabilmek ve istihdam sorununa çözüm açısından müteahhitlik projeleri büyük önem taşıyor. Ancak bu sektör bir süredir şikâyetçi. “**Krizden çıkış toplantılarına biz neden çağrılmıyoruz?**” diye soruyorlar.

Müteahhitler Birliği yönetimi Ankara'da duyuramadıkları seslerini devlete medya üzerinden ulaştırabilmek için 5 saatlik bir İstanbul çıkarması yaptılar. **Başkan Erdal Eren ve yardımcıları Adnan Çebi, Emin Sazak ve Emre Aykır** ekonomi basınıyla bir araya geldiler. **Sabancı'nın ikiz kulelerine bakan Mövenpick Otel'de Eren'i dinlerken, bir yandan gözüm televizyona takıldı.** Amerikan kanalı CNN'de “**krizdeki ekonomi, İngiltere'de bira satışları düştü**” altyazısı dikkatimi çekti. Amerika'dan gelenler anlatıyorlar, in-

sanların yemek için dışarıya çıkma oranında müthiş bir düşüş yaşanıyor. Kriz, günlük hayatı işte böyle etkilemeye başladı.

Krizden çıkış rotası

Müteahhitler Birliği, sektörlerindeki daralmanın önlenmesi ve böylece piyasanın belli oranda canlılığının teminiyle ekonomik krizden çıkış rotası belirlemeye çalışıyor. Bunun için bazı somut öneriler dile getiriyor. İlk olarak sektörle bir kriz toplantısı düzenlenmesini istiyorlar. Hazine borçlanma koşullarının, günün şartlarına göre yeniden değerlendirilmesi ve kamu altyapı yatırımlarında kısıntıya gidilmemesi gerektiğini söylüyorlar. İstihdama doğrudan etkisi nedeniyle yurtdışındaki projelerde Türk işçilerinin daha fazla çalıştırılabilmesi için mevzuatta bir takım esneklikler talep ediyorlar. Bence bu talepler son derece de makul görünüyor. Çünkü toplantıda çok fazla gündemde değildi ancak bir süredir Türkiye'nin en büyük firmaları da dahil olmak üzere fiyat farkı karamamesinin bir an evvel çıkması gerektiği üzerinde duruyorlar. Hükümet bu konuda bir çalışma başlatmıştı, süreç uzamış, henüz sonuç alınamamış.

Erdal Eren, TOKİ Başkanı'nı övdü, oysa yap-satçı tabir edilen bazı inşaatçılar **TOKİ**'nin konut pazarını bu kadar domine etmesine karşı çıkıyorlardı. **Adnan Çebi** ise **ağırlıklı olarak teminat mektubu sorununu gündeme taşımayı tercih etti**. Gerçekten yurtdışında iş almak isteyen ve böylece iç pazardaki daralmadan kurtulma yolunda çare arayan müteahhitler küresel rekabette zorluk yaşıyorlar. Hükümet, bankalarla ve **BDDK** ile bu konuda bir toplantı yapabilir. Mademki küresel sistem büyük bir krizde, o halde Körfez ülkeleri başta olmak üzere petrol zengini coğrafyalarda Türk müteahhitleri daha çok iş almalı. Bunun için hükümet teşvik edici bazı mekanizmaları devreye sokabilir. Çin ve İran'ın yaptığı kadar radikal teşvik sistemi kuramamış bile belli kolaylıklar sağlayalım.

Hükümetin, krizle mücadele ederken, “**panik havası yaratmayalım**” düşüncesi çok yerinde. Sonuçta ekonomi psikolojilerin yönetimini zorunlu kılıyor. Ancak siyasal istikrara dayanan, küresel nakit fazlalığından

Akşam	30.10.2008
Yorum/Analiz	Sayfa: 13

beslenen beş yıllık refah dönemi geride kaldı. Yeni bir süreç başlıyor. Ankara hareketlendi, bu güzel. Şimdi çok hızlı ve etkin kararlar alma zamanı. İnşaat sektörü tetikte bekliyor.

**İSMAİL
KÜÇÜKKAYA**